

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/30/2018
Identifikačné číslo spisu: 4017200408
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4017200408.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Koklevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. Č.. XX, zastúpeného JUDr. Martinom Kanásom, advokátom so sídlom Advokátska kancelária, Školská č. 3, Nitra, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o správnej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 20. apríla 2017 o nároku na zvýšenie invalidného dôchodku, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 20. februára 2018, č.k. 19Sa/18/2017-49, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Žalobcovi n e p r i z n á v a p r á v o na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd rozsudkom z 20. februára 2018, č.k. 19Sa/18/2017-49, zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovanej a vrátenia jej veci na ďalšie konanie.
2. Preskúmaným rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 20. apríla 2017 žalovaná (jej generálny riaditeľ) zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia číslo XXX XXX XXXX zo dňa 18. mája 2016, ktorým bola podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietnutá žiadosť žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku. Žalovaná nepovažovala za dôvodnú námietku o zhoršení zdravotného stavu, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie s 50% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „pokles MPSVZČ“) na základe posudkov posudkových lekárov považovala traumatickú amputáciu na úrovni ruky podľa kapitoly č. XV, oddiel G, položka 28, písm. a/ prílohy č. 4 zákona s tým, že uvedená 50% miera poklesu bola zvýšená podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. o 10% naďalej na celkových 60% s prihliadnutím na ostatné zdravotné postihnutia.
3. Krajský súd považoval žalobu za nedôvodnú. V bode 16 rozsudku konštatoval, že z lekárskeho posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia je zrejma ich úvaha pri určení rozhodujúceho

zdravotného postihnutia, keď z predložených lekárskeho nálezov nebolo preukázané, že by došlo k zmene zdravotného stavu žalobcu v súvislosti s úrazom v roku 2003, kedy došlo k strate úchopovej schopnosti ruky na nedominantnej končatine. Rovnako krajský súd považoval za presvedčivo zdôvodnené, prečo posudkový lekár nepovažoval za závažné žalobcom namietané duševné ochorenie bez prítomnosti bludov a iných psychotických porúch, a prečo ďalšie zdravotné postihnutia (organická kognitívna porucha ľahkého stupňa s úzkostne depresívnou symptomatológiou, v anamnéze bludová porucha, cervikalgia, dorzalgia bez radikulopatie, osteoporóza, vnútorné hemoroidy, polypy hrubého čreva) opodstatňujú zvýšenie miery poklesu o 10%. V bode 17. rozsudku poukázal na to, že jednotlivé miery percentuálneho poklesu (za ostatné zdravotné postihnutia jednotlivo) sa nesčítavajú. Žalobca nepredložil žiadne lekárske správy, ktoré by neboli posúdené posudkovými lekármi, naposledy ku dňu 21. februára 2017. Žalobu preto zamietol.

4. Žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) prostredníctvom právneho zástupcu napadol rozsudok krajského súdu včas podanou kasačnou sťažnosťou dňa 25. apríla 2018 z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), teda z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Nezákonnosť rozhodnutia krajského súdu sťažovateľ videl v tom, že krajský súd (v bode 16. jeho rozsudku) uviedol: „... z predložených lekárskeho nálezov nebolo preukázané, že by došlo k zmene zdravotného stavu žalobcovi v súvislosti s úrazom, ktorý utrpel v roku 1983, kedy došlo k strate úchopovej schopnosti ruky na nedominantnej končatine. Rovnako presvedčivo je zdôvodnené, prečo nevezal posudkový lekár do úvahy duševné ochorenie, na ktoré sa odvolával žalobca, ktoré nepovažoval za závažné s tým, že nie sú prítomné bludy ani iné psychotické príznaky ...“ Krajský súd tiež uviedol, že ďalšie ochorenia, ako napríklad v anamnéze organická porucha, vsunul pod iné zdravotné postihnutia, čím vlastne porušil zákon, lebo za samotnú diagnózu bludová porucha, diagnostikovanú až počas hospitalizácie od 3. júna 2015 do 3. júla 2015, mu zo zákona patrí zvýšenie o 10%.

6. Sťažovateľ tiež poukázal na znalecký posudok č. 17/2016 a 28/2016 PhDr. G. a MUDr. L. zo dňa 13. mája 2016, ktorým mu bola diagnostikovaná depresívna anxiózná porucha a organická kognitívna porucha a celkové zhoršenie jeho zdravotného stavu a preto si myslí, že bolo dôvodné zvýšiť percentuálne ohodnotenie o 10%. Žiadal preto, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

7. Právny zástupca žalobcu predložil súdu plnomocenstvo na zastupovania žalobcu vo veci kasačnej sťažnosti zo dňa 25. apríla 2018 na výzvu krajského súdu dňa 29. mája 2018.

8. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti túto nepovažovala za dôvodnú a preto navrhla, aby ju kasačný súd zamietol.

9. Krajský súd vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 14. septembra 2018, avšak bez pripojeného dávkového spisu, ktorý bol najvyššiemu súdu predložený až dňa 21. januára 2020.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd [§ 11 písm. g/ SSP] preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

11. Z dávkového spisu žalovanej vyplýva, že:

- žalobca bol podľa § 37 ods. 2 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. od 02.08.1994 uznaný čiastočne invalidným následkom pracovného úrazu a od 25.09.1994 mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý sa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. považuje za invalidný dôchodok podľa tohto zákona. Na účely zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poberateľa čiastočného invalidného dôchodku, priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, je 50% (§ 263a ods. 12);

- žalobca bol v konaní o žiadosti o zvýšenie dôchodku dňa 19.07.2010 uznaný naďalej čiastočne invalidným a súčasne od 01.10.2006 invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. pre 50% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Keďže výška invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. bola nižšia ako výška vyplácaného čiastočného invalidného dôchodku, právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia č. XXX XXX XXXX zo dňa 15.03.2011 bola žiadosť žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku zamietnutá s tým, že súčasne podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zaniká;

- v ďalšom konaní o žiadosti o zvýšenie dôchodku bol žalobca dňa 02.02.2011 uznaný naďalej čiastočne invalidným a súčasne od 01.12.2010 invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. pre 60% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Keďže výška invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. bola nižšia ako výška vyplácaného čiastočného invalidného dôchodku, právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia č. XXX XXX XXXX zo dňa 15.03.2011 bola žiadosť žalobcu o zvýšenie invalidného dôchodku zamietnutá s tým, že súčasne podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zaniká;

- v konaní o žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku zo dňa 12.03.2013 bol žalobca pri kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 08.04.2013 uznaný naďalej čiastočne invalidným podľa § 37 ods. 3 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. a súčasne naďalej (od 01.12.2010) invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s celkovo 60% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, z toho za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV, oddiel G, položka 28, písm. a/ prílohy č. 4 zákona 50%, so zvýšením podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. za ostatné zdravotné postihnutia o 10%; na tom základe bola jeho žiadosť zamietnutá právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia zo dňa 20.05.2016;

- v konaní o žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku zo dňa 07.08.2015 bol žalobca pri kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 24.08.2015 znovu uznaný naďalej čiastočne invalidným podľa § 37 ods. 3 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. a súčasne naďalej (od 01.12.2010) invalidným podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. s celkovo 60% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, z toho za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV, oddiel G, položka 28, písm. a/ prílohy č. 4 zákona, teda za stratu úchopovej schopnosti na nedominantnej končatine hodnotou 50%, so zvýšením podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. za ostatné zdravotné postihnutia o 10%; na tom základe bola jeho žiadosť zamietnutá prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia zo dňa 20.05.2016. V konaní o správnej žalobe preskúmaným rozhodnutím zo dňa 20.04.2017 žalovaná odvolanie žalobcu zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila.

12. Sťažovateľ namietal nesprávny právny záver krajského súdu o tom, že nebolo preukázané, že by došlo k zmene zdravotného stavu žalobcu v súvislosti s úrazom, ktorý utrpel v roku 1983, kedy došlo k strate úchopovej schopnosti ruky na nedominantnej končatine.

13. Ako je uvedené vyššie, rozhodujúcim zdravotným postihnutím žalobcu je strata úchopovej schopnosti nedominantnej hornej končatiny, ktorej zodpovedá 50% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V tejto časti krajský súd správne vyhodnotil odborné posudky a sťažovateľ ničím nepreukázal, že by toto postihnutie mohlo byť hodnotené inak. Kasačný súd preto túto sťažovateľovu námietku kasačný súd nepovažoval za dôvodnú.

14. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec tým, že vychádzal z odborných posudkov a samotnú diagnózu bludová porucha, diagnostikovanú až počas hospitalizácie od 3.júna 2015 do 3.júla 2015, a ďalšie ochorenia vsunul pod iné zdravotné postihnutia, ani túto námietku kasačný súd nepovažoval za dôvodnú. Podľa odborného posudku zo dňa 21.02.2017, ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného, žalobca trpí viacerými postihnutiami, ktoré odôvodňujú podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. zvýšenie miery poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie, určenú podľa § 71 ods. 6. Zvýšenie podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. o 10% bolo vykonané už od 01.12.2010 a zákon neumožňuje ďalšie zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

15. Posudkový lekár v odbornom posudku z 21.02.2017 vyhodnotil aj namietané znalecké posudky MUDr. L. a PhDr. G. z 13.05.2016 so záverom o depresívnej anxiózne poruche, organickej kognitívnej poruche ľahkého stupňa a duševé ochorenie hodnotil ako nezávažné, bez prítomnosti bludov a iných psychotických príznakov, pričom nejde o posttraumatickú stresovú poruchu, pretože nešlo o katastrofické zážitky (zemetrasenie, vojnové konflikty, cunami,) a žalobca takú poruchu ani nemal psychiatrami diagnostikovanú. Právny názor krajského súdu, že posudkoví lekári presvedčivo odôvodnili určenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia ako aj podradenie ďalších zdravotných postihnutí pod ostatné zdravotné postihnutia, odôvodňujúce iba zvýšenie miery o maximálne 10% podľa § 71 ods. 8, preto kasačný súd považoval za správny.

16. Z uvedených dôvodov kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

17. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v súlade s (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keďže žalobca v tomto konaní nebol úspešný a kasačný súd nezistil dôvod na priznanie náhrady trov žalovanej.

18. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.